

**Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра сучаснай беларускай мовы**

**Анатацыя да дыпломнай работы
Корбута Максіма Генадзьевіча**

**“Лексіка-граматычныя асаблівасці функцыянавання фразеалагізмаў
у паэме М. Гусоўскага “Песня пра зубра”**

Навуковы кіраўнік Белакурская Жанна Яўгенаўна

2014

РЭФЕРАТ

У дыпломнай рабоце 53 старонкі, 1 дадатак, 49 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: фразеалогія, фразеалагізм, лексіка-тэматычныя групы фразеалагізмаў, марфалагічная характарыстыка фразеалагізмаў, функцыянальна-стылявыя разрады фразеалагізмаў.

Аб'ектам даследавання з'яўляецца мова паэмы М. Гусоўскага “Песня пра зубра”.

Прадмет даследавання – фразеалагізмы, эксцэпціраваныя з паэмы “Песня пра зубра”, іх сэнсава-тэматычная рубрыкацыя, марфалагічнае выражэнне, функцыянальна-стылявая разнастайнасць і стылістычная роля.

Мэта дыпломнай работы – выявіць корпус дадзеных моўных адзінак, ажыццявіць іх комплекснае апісанне, шматпланавы аналіз з улікам функцыянавання ў мове паэмы і стылістычнай ролі ў кантэксце твора.

У рабоце выкарыстаны пераважна апісальны метады даследавання, якія грунтуюцца на аналізе моўных фактаў; задзейнічаны таксама прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі, статыстычны і параўнальна-супастаўляльны аналізы.

У дыпломнай працы разгледжаны пытанні аб дэфініцыях фразеалагізмаў, выяўлены іх дэферэнцыяльныя рысы, прыведзены разнастайныя класіфікацыі фразеалагізмаў, прааналізаваны іх структурныя, функцыянальна-семантычныя і стылістычныя асаблівасці ў беларускай мове і ў мове паэмы ў прыватнасці.

Як паказаў праведзены намі аналіз фактычнага матэрыялу, фразеалагізмы, з аднаго боку, маюць шэраг агульных рыс (у плане структуры, марфалагічнага выражэння) з фразеалагізмамі, якія маюць месца ў сучаснай беларускай мове, з другога боку, яны характарызуюцца спецыфічнымі асаблівасцямі.

Практычная значнасць дыпломнай працы заключаецца ў тым, што асноўныя вынікі даследавання могуць быць выкарыстаны ў матэрыялах спецкурсаў і спецсемінараў па фразеалогіі, вучэбных дапаможніках, прысвечаных даследаванню мовы пісьменнікаў, пры укладанні фразеалагічных слоўнікаў.

ABSTRACT

In the thesis of 53 pages, 1 addition, 49 used sources.

Key concepts: phraseology, phraseological unit, leksiko-theme groups of phraseological units, morphological characteristic of phraseological units, functional and style categories of phraseological units.

The Object of research is language of the poem of N. Gusovsky “The song about a bison” (*Carmen de statura feritate ac venatione Bisontis*).

The Object of research are phraseological units, taken from the poem “The Song about a Bison”, their semantic thematic rubrication, morphological expression, a functional and style variety and a stylistic role.

The thesis purpose – to find the case of these language units, to carry out their complex description, the multidimensional analysis with a condition of their functioning in language of the poem and their stylistic role in a work context.

In work are used mainly descriptive method of research which is based on the analysis of the language facts; reception of linguistic supervision, reception of classification and typification system, statistical and comparative and comparative analyses is involved also.

In the thesis questions of a definition of phraseological units are considered, their differential characteristics are represented, various classifications of phraseological units are given, their structural, functional and semantic and stylistic features in the Belarusian language and in poem language in particular are analysed.

As showed the analysis of the actual material, phraseological units, on the one hand, have a number of general characteristics (in respect of structure, morphological expression) with phraseological units which take place in modern Belarusian language, on the other hand, they are characterized by specific features.

The Practical importance of the thesis consists that the main results of research can be used in a material of special courses and special seminars on phraseology, the manuals devoted to researches of language of writers, when forming phraseological dictionaries.